

केन्द्रीय विद्यालय सीतापुर

प्रथम-सावधिक-मूल्यांकनम्

समय-सावधिकहोरा

कक्षा- सप्तमी

खण्ड:- क	अपठित-अवबोधनम्	06 अंकाः
खण्ड:- ख	रचनात्मकं कार्यम्	08 अंकाः
खण्ड:- ग	अनुप्रयुक्तं व्याकरणम्	10 अंकाः
खण्ड:- घ	पठित-अवबोधनम्	16 अंकाः

कुल 40 अंकाः

छात्रस्य नाम

दिनाङ्क

कक्षा एवं वर्ग

अनुक्रमांक

निरीक्षकस्य हस्ताक्षर

निर्देश -

अस्मिन् प्रश्न पत्रे उपर्युक्ताः चत्वारः खण्डाः सन्ति ।

प्रश्नानां उत्तराणि प्रश्न पत्रे प्रदत्तेषु स्थानेष्वेव लेखनीयानि ।

खण्ड (क)अपठितावबोधनम्

प्रश्न 1. अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा तदाधारितानां प्रश्नानां उत्तराणि लिखत----

श्रवणः पितृभक्तः बालकः आसीत् । तस्य जननी जनकः च अन्धौ आस्ताम् । एकदा श्रवणः जलं आनेतुम् तडागं अगच्छत् । सः घटे जलं अभरत् । तथा घटात् गड-गड इति शब्दः निःसरति । तदा राजा दशरथः आखेटाय वने अगच्छत् । सः अबोधत् कश्चित् गजः जलं पिबति । राजा दशरथः बाणं अक्षिपत् । बाणः श्रवणं अलगत् । श्रवणस्य मृत्युः अभवत् । श्रवणस्य माता-पितरौ अशपताम् ।

एकपदेन उत्तरत ----

1x4 =4

क) पितृभक्तः कः आसीत् ?

उत्तर) -----|

ख) श्रवणः जलं आनेतुम् कुत्र अगच्छत्?

उत्तर) -----|

ग) राजा दशरथः किम् अक्षिपत् ?

उत्तर) -----|

घ) कस्मात् गड-गड इति शब्दः निःसरति ?

उत्तर) -----|

पूर्णवाक्येन उत्तरत -

2x1 = 2

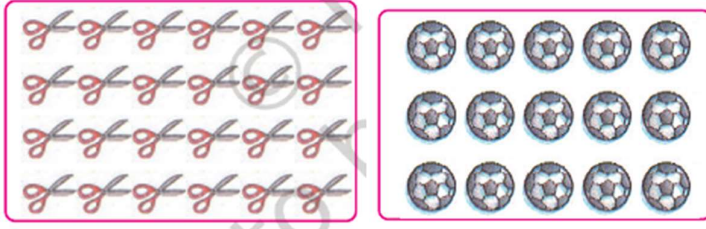
प्रश्न) राजा दशरथः कुत्र अगच्छत्?

उत्तर)

खण्ड (ख) रचनात्मक कार्य

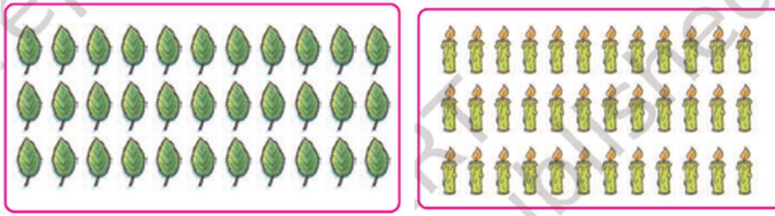
प्र. 2 . चित्राणि दृष्ट्वा गणयित्वा च तदधः संख्यावाचक शब्दं लिखत -

1x4 =4

.....

.....

..... Activate Win

.....

प्र. 3. चित्रं दृष्ट्वा मंजूषातः पदानि च प्रयुज्य चत्वारि वाक्यानि रचयत - 1x4 =4

कृषकाः	कृषकौ	एते	धान्यम्	एषः	कृषकः
एतौ	क्षेत्रम्	कर्षति	कुरुतः	खननकार्यम्	रोपयन्ति

.....
.....
.....

खण्ड (ग) अनुप्रयुक्त व्याकरणम्

प्र . 4 . अधोलिखितपदेषु धातवः के सन्ति ? 1x4=4

पदम्	धातुः
करोति
पश्य
भवेत्
तिष्ठति

प्र.5. मन्जूषातः क्रियापदानि चित्वा वाक्यानि पूरयत – 1x6=6

अभिनन्दति, भक्षयिष्यामः, इच्छामि, वदिष्यामि, उद्दीयते, प्रतिवसति स्म

- क) हंसाभ्यां सह कूर्मोऽपि।
ख) अहं किंचिदपि न।
ग) यः हितकामानां सुहृदां वाक्यं न।
घ) एकः कूर्मः अपि तत्रैव।
ङ) अहं आकाशमार्गेण अन्यत्र गन्तुम्।
च) वयं गृहं नीत्वा कूर्मं।

खण्ड (घ) पठित अवबोधनम्

प्र. 6 . निम्नलिखित गद्यखण्डं ध्यानेन पठित्वा तदाधारितानां प्रश्नानां उत्तराणि ददातु----

अथ एकदा धीवराः तत्र आगच्छन्। ते अकथयन् –“वयं श्वः मत्स्यकूर्मादीन् मारयिष्यामः।” एतत् श्रुत्वा कूर्मः अवदत्–“मित्रे! किं युवाभ्यां धीवराणां वार्ता श्रुता? अधुना किम् अहं करोमि?” हंसौ अवदताम् – “प्रातः यद् उचितं तत्कर्तव्यम्।” कूर्मः अवदत्– “मैवम्। तद् यथाऽहम् अन्यं हृदं गच्छामि तथा कुरुतम्।” हंसौ अवदताम्–“आवां किं करवाव?” कूर्मः अवदत्–“अहं युवाभ्यां सह आकाशमार्गेण अन्यत्र गन्तुम् इच्छामि।”

एकपदेन उत्तरत- 1x2=2

- क) के सरस्तीरे आगच्छन्?
- ख) कूर्मः केन मार्गेण अन्यत्र गन्तुम् इच्छति स्म?

पूर्णवाक्येन उत्तरत – 2x2=4

क) हंसौ किम् अवदताम् ?

उत्तर).....

ख) कूर्मः किम् अवदत् ?

उत्तर).....

7) यथा योग्यं श्लोकांशांशान् मेलयत् – $1 \times 4 = 4$

(क)

ख)

धन धान्यप्रयोगेषु

त्यक्तलज्जः सुखी भवेत्

विस्मयो न हि कर्तव्यः

बहुरत्ना वसुन्धरा

सत्येन धार्यते पृथ्वी

विद्यायाः संग्रहेषु च

आहारे व्यवहारे च

सत्येन तपते रविः

8) उचितं वाक्यस्य कृते 'आम्' , अनुचितं वाक्यस्य कृते 'न' इति लेखनीयम्---- $1 \times 4 = 4$

क) कृष्णमूर्तिः श्रीकण्ठस्य मित्रं आसीत् । (.....)

ख) श्रीकण्ठस्य पिता समृद्धः नासीत् । (.....)

ग) कृष्णमूर्तेः माता पिता निर्धनौ कृषक दम्पती । (.....)

घ) श्रीकण्ठस्य भवनं साधारणं आसीत् । (.....)

9) रेखांकित पदानि आधृत्य प्रश्न निर्माणं कुरु –

$1 \times 2 = 2$

क) रमायाः पिता समाजस्य प्रतारणाम् अपि असहत् ।

ख) स्त्रियः शिक्षां लभन्ते स्म ।